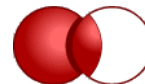

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 024, 027 – 01 /05

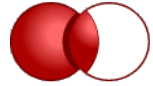
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2004. godine**

VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, mart 2005. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine**, iskazanih na stranicama od 1 do 9, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
  - **neuspostavljanje adekvatnog sistem internih kontrola, imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava kao i utvrđivanja prava i obaveza, koja proističu po osnovu učešća u projektima koje finansira međunarodna zajednica,**
  - **nedosljedna primjena Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, a što je iskazano prekoračenjem odobrenog budžeta u iznosu od 866.310,00 KM,**
  - **nije dosljedno proveden Zakon o proračunima/budžetima u FBiH, Zakon o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu i Budžet FBiH za 2004. godinu, u dijelu koji se odnosi na korištenje i izvještavanju o korištenju tekućih rezervi,**
  - **nepoduzimanje mjera po preporukama datim u prethodnim revizijama za utvrđivanja osnovanosti plasmana sredstava Vlade FBiH, kod BOR banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu 5 kredita članovima Vlade FBiH, javnim i kulturnim radnicima.**

4. **Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Vlade FBiH za godinu koja završava sa 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

---

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
za 2004. godinu

1 UVOD

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vlada) je izvršni organ FBiH koja vrši izvršnu vlast u FBiH, ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom FBiH predviđene za Predsjednika FBiH, odnosno Potpredsjednike FBiH. Izvršnu vlast vrši na osnovu Ustava FBiH i Zakona o Vladi FBiH.

Vlada zastupa FBiH kao pravno lice i upravlja imovinom u vlasništvu FBiH. U ostvarivanju svojih ovlaštenja donosi: uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Vladu čini: premijer/predsjednik Vlade koji ima dva zamjenika, iz različitih konstitutivnih naroda koji se biraju iz reda ministara i ministri. Za svoj rad odgovorni su Parlamentu FBiH, predsjedniku i potpredsjednicima FBiH.

Premijer je Predsjednik Vlade, rukovodi radom Vlade i odgovoran je za njen rad, osigurava jedinstvo u izvršavanju poslova iz djelokruga Vlade, ostvaruje saradnju sa drugim organima Federacije, organima kantona i drugim državnim tijelima, kao i sa drugim organima i organizacijama i usmjerava djelovanje Vlade kao cjeline i članova Vlade pojedinačno, te vrši i druge poslove utvrđene Ustavom FBiH.

Vlada radi i odlučuje na sjednicama na osnovu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kojim se pored ostalog reguliše odnos Vlade prema predsjedniku i potpredsjednicima FBiH i odnos Vlade prema Parlamentu FBiH.

Za obavljanje određenih stručnih i drugih poslova za svoje potrebe, Vlada je formirala Stručnu službu Vlade (u daljem tekstu Stručna služba). Stručnom službom rukovodi Sekretar Vlade, koga imenuje Vlada, i isti pomaže premijeru i zamjenicima premijera u pripremi sjednica Vlade, brine se o pripremanju i blagovremenom dostavljanju kompletnih materijala potrebnih za rad Vlade i njenih radnih tijela, osigurava radnim tijelima Vlade pomoć i saradnju stručnih službi i drugih službi, pomaže premijeru i zamjenicima premijera u obavljanju njihovih prava i dužnosti u vezi sa izvršenjem zaključaka Vlade, neposredno se stara o blagovremenom dostavljanju Parlamentu Federacije nacrtu i prijedloga zakona i drugih akata i materijala koje utvrdi Vlada, odgovara Vladi za zakonit i djelotvoran rad Stručne službe kojom neposredno rukovodi i obavlja druge poslove koji mu se povjere.

Sekretar je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.

Stručna služba Vlade organizovana je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade, na koji je Vlada dala saglasnost.

Sredstva za rad Vlade obezbjeđuju se u federalnom budžetu, a u okviru istih su i sredstva za rad Stručne službe.

Broj uposlenih na dan 31.12.2004. godine u Vladi je bilo 18, a u Stručnoj službi 50.

Sjedište Vlade je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41., a ima i Područni ured u Mostaru.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, a u sklopu istog i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da Vlada u najvećem dijelu nije postupila po preporukama, datim u prethodnoj reviziji. Ovdje treba napomenute da se veći dio preporuka, po kojima nije postupljeno, kontinuirano ponavlja u izvještajima o izvršenoj reviziji.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnosi na: uspostavu sistema internih kontrola; dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade FBiH; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i praćenje utroška goriva.

Međutim, Vlada nije postupila po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene budžetom u njegovom Posebnom dijelu. U okviru svojih nadležnosti Vlada nije pokrenula postupak o podjeli imovine između BiH i FBiH, kao ni kompletiranju dokumentacije za stalna sredstva koja pripadaju Vladi FBiH. Posebno ističemo da nisu poduzete adekvatne mjere za utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod Bor banke d.d. Sarajevo u iznosu od 560.981,00 KM za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom regulativom zakonskom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Vlada pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Vlade, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Vlade u skladu sa zakonskim i ostalim propisima kao i rad Stručne službe u izvršavanju finansijskog plana Vlade.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima datim u Zakonu o Vladi FBiH i Poslovniku o radu Vlade FBiH i Uredbom o Stručnoj službi Vlade FBiH, Sekretar Vlade rukovodi Stručnom službom i naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana Vlade.

Unutrašnja organizacija Stručne službe utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), međutim uvidom u isti utvrđeno je da opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na obaveze, ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka svih zaposlenih.

Pored navedenog konstatovano je da nisu popunjena radna mjesta savjetnika za finansijska pitanja i savjetnika za radne odnose i personalna pitanja. Navedeni poslovi se obavljaju bez pismenog ovlaštenja (prema izjavi ovlaštene osobe poslovi se obavljaju po usmenom nalogu) od strane uposlenika raspoređeni na druga radna mjesta. Napominjemo da je na navedeno ukazano i ranijim revizijama, a isto ponovo ističemo iz razloga što navedena radna mjesta imaju značajnog uticaja na raspolaganje i kontrolu budžetskih sredstava.

Od strane Sekretara Vlade, u prvoj polovini revidirane godine donesena su uputstva o korištenju sredstva reprezentacije i načinu korištenja putničkih automobila. Pravilnici kojima se reguliše vođenje materijalno-finansijskog poslovanja, kretanju knjigovodstvenih dokumenata i popisu, doneseni su krajem godine i njihova implementacija se očekuje u 2005.godine. Revizijom dokumenata, isprava i izvještaja konstatovano je da nisu u potpunosti uspostavljene adekvatne računovodstvene kontrole kod blagajničkog poslovanja, evidencije prisutnosti na poslu, pravdanja putnih naloga za službeno putovanje, namjenskog korištenja reprezentacije, kontrola utroška goriva (po normativu o utrošku goriva), nabavke materijala i vršenja usluga kao i kod praćenja realizacije sredstava rezervi i izvještavanja o istom.

Adekvatan sistem internih kontrola nije uspostavljen ni kod donošenja i izvršenja odluka koje donosi Vlada, vezano za realizaciju sredstava utvrđenih u finansijskom planu (tekuća rezerva i učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica), a koje se realizuju od strane Stručne službe. Dio odluka Vlade koji se odnosi na raspolaganje naprijed navedenim sredstvima nije donesen po procedurama utvrđenim u Poslovniku o radu Vlade FBiH (u daljem tekstu Poslovnik), što je u najvećem dijelu imalo za posljedicu da se sredstava nisu u cijelosti koristila za namjene utvrđene zakonskim propisima (sredstva tekuće rezerve), odnosno za dio uplaćenih sredstva nije utvrđena namjena tj. prava i obaveze koje proističu po osnovu uplate istih (učesće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica). Imajući u vidu naprijed navedeno kao i neuspostavljeni sistema internih kontrola kod praćenja realizacije, evidentiranja i izvještavanja o utrošku sredstva, dio donesenih odluka nije realizovan, nisu evidentirana prava koja eventualno proističu po osnovu uplaćenih sredstava, kao i prekoračenja budžetom odobrenih sredstava za ove namjene.

Iako su u godini koja je predmet revizije, donesene određene pisane procedure, smatramo da u odnosu na prethodnu godinu nije postignut značajan napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, kojima bi se obuhvatili svi segmenti rada i procesi odlučivanja. **Ovdje posebno ističemo nedosljednu primjenu procedura od strane Vlade, kod donošenja akata koji imaju uticaja na izvršenje budžeta, u skladu sa Poslovnikom, koji je donijela Vlada.**

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Vlade

U skladu sa Zakonom o Vladi FBiH, Premijer/Predsjednik Vlade donio je Poslovnik o radu Vlade Federacije BiH (u daljem tekstu Poslovnik), kojim je uređena: unutrašnja organizacija i način rada Vlade odnosno ustrojena radna tijela Vlade; savjetodavna tijela Vlade; odnos prema drugim nivoima vlasti; javnost rada Vlade te način objave propisa. U skladu sa Poslovnikom, za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vlade i davanje prijedloga i mišljenja iz nadležnosti Vlade, formirana su radna tijela (šest komisija), koje u okviru svoje nadležnosti razmatraju materijale koji se dostavljaju Vladi na razmatranje, daju mišljenje i prijedloge na te materijale, a nadležna ministarstva su dužna uskladiti svoje predložene materijale sa mišljenjem i prijedlozima komisije. Materijale za sjednicu Vlade Obrađivač dostavlja u propisanoj formi uz prethodno pribavljeno mišljenje od Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija, svako u okviru svoje nadležnosti. Sekretar Vlade osigurava da svi materijali koji se dostavljaju Vladi, prethodno budu razmatrani od strane nadležne komisije, a ukoliko nisu sačinjeni u obliku i na način kako propisuje Poslovnik iste vraća obrađivaču na upotpunjavanje.

Revizijom je konstatovano, na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, da dio akata koji je donijela Vlada, a koji se odnosi na planiranje i raspolaganje sredstvima Budžeta FBiH za 2004. godinu, nisu prethodno obrađeni po procedurama propisanim Poslovnikom, i kod istih su utvrđeni određeni propusti. Najveći dio materijala pripremljenog za sjednice nije prethodno razmatran od strane nadležnih komisija, a naglašavamo da su samo dvije komisije povremeno održavale sastanke (Komisija za administrativna pitanja i Komisija za ekonomski razvoj). Vezano za naprijed istaknuto navodimo sljedeće:

- da je u formi zaključka, donesenim početkom fiskalne godine (19.02.2004.godine), naloženo Federalnom ministarstvu finansija da izvrši obaveze koje imaju karakter dužničko-povjerilačkih odnosa

i ličnih primanja iz 2003. godine, kod raznih budžetskih korisnika na teret odobrenog budžeta za 2004. godinu i to iz tekućeg priliva 2004.godine. Istim zaključkom je naloženo budžetskim korisnicima da umanje pozicije u odobrenom budžetu za 2004. godinu za iznos neizmirenih obaveza iz 2003.godine. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je prijedlog ovih zaključaka kandidiran na dnevni red sjednica Vlade po procedurama i na način kako to propisuje Poslovnik (nema mišljenja nadležnih tijela), odnosno da se prije donošenja istih raspolagalo relevantnim pokazateljima. U skladu sa Zakonom o Vladi navedena materija nije se mogla rješavati u formi zaključka (koji nije objavljen u službenim novinama), a posebno ističemo da su se naprijed navedena nedostajuća sredstva (u kojima je evidentirano i prekoračenje budžeta) trebala obezbijediti u Budžetu FBiH za 2004. godinu u skladu sa odredbama Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH kao i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2004.godinu. Smatramo da je ovakvim načinom rješavanja neizmirenih obaveza iz 2003. godine na teret odobrenih sredstva za 2004. godinu imalo direktan uticaj na izvršenje Budžeta FBiH u 2004. godinu, donesenog od strane Parlamenta.

- u formi zaključka također početkom fiskalne godine (22.01.2004.godine) preuzeta obaveza otplate kredita Svjetske banke za TAC projekat u iznosu od 500.000,00 KM Javnog radio-televizijskog servisa BiH, a sa naznakom da će se isto tretirati kao podrška Vlade ovom javnom emiteru. Uz navedeni zaključak nije prezentirano mišljenja nadležnih organa kao ni mišljenje tijela Vlade. I ovim zaključkom rješavale su se stvari koje su se trebale riješe u formi odluke, da se objavi u službenim novinama odnosno u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta/Proračuna u FBiH za 2004. godinu.
- prilikom uvida u dokumentaciju vezanu za donošenje odluka o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava, nije se mogla potvrditi opravdanost izvršenih preraspodjela, iz razloga što se u pojedinim slučajevima nije moglo potvrditi da se radi o uštedama, na osnovu kojih bi se mogla izvršiti preraspodjela u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu. Također, vezano za raspolaganje sredstvima tekuće rezerve Vlade FBiH, konstatovano je da za raspodjelu istih nisu doneseni kriteriji (namjena i visina), kao i da se prilikom donošenja odluka o raspolaganju istim, nisu uzimala u obzir raspoloživa sredstva (izvori finansijskih sredstava), odnosno pratilo izvršenje prethodnih odluka, što je rezultiralo da dio odluka donesenih u 2004. godini nije realizovan. Dvije odluke o odobravanju sredstava rezervi nisu u skladu sa Zakonom o Vladi objavljene u Službenim novinama FBiH.

Također, uvidim u dokumentaciju, vezano za rad komisija Vlade, koje su održavale sjednice u predmetnoj godini, smatramo potrebnim istaknuti način rada i odlučivanja istih. Konstatovano je da je Komisija za administrativna pitanja donosila rješenja o naknadama za troškove smještaja ministrima, na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim davanjima koja nemaju karakter plaće, i ako je u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom ista trebao donijeti nadležni rukovodilac. Kao potvrdu naprijed istaknutog, navodimo rješenja donesena 22.12.2004. godine, kojima je utvrđena naknada troškova privremenog smještaja u iznosu 500,00 KM mjesečno, sa isplatom od 01.07.2004. godine, a čija realizacija je počela u 2005. godini. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su, u momentu donošenja navedenih rješenja, bila planirana i obezbjeđena sredstva u budžetu Vlade u 2004. godini, za navedene naknade.

Smatramo, uzimajući u obzir i naprijed navedeno, da je nedosljedna primjena Poslovnika, posebno u dijelu koji se odnosi na rad komisija i pripremanja sjednica Vlade i pripremanje materijala u obliku i na način propisan Poslovnikom, znatno uticala na efikasan i kvalitetan rad Vlade, u dijelu koji se odnosi na izvršenje budžeta. U izvještajima o izvršenim revizijama u prethodnom periodu, ukazivali smo na navedeno i davali preporuke da se dosljedno primjenjuje Poslovnik.

U cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg rada kao i ostvarivanju funkcije izvršne vlasti Vlada treba osigurati dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade, svih drugih zakonskih i podzakonskih akata.

Da se preispitaju donesena rješenja o isplati naknada za smještaj rukovodiocima federalnih organa izvršne vlasti i da se rješenja o isplati naknada za smještaj donesu od strane nadležnog rukovodioca.

c) Izvršenje budžeta za 2004. godine

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu sredstva za rad Vlade odobrena su u iznosu od 20.987.190,00 KM (u navedenom iznosu iskazana su sredstva tekuće rezerve 6.301.180,00 KM). U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za period 01.01.-31.12.2004. godine iskazani su izdaci u iznosu od 16.438.021,00 KM što je u odnosu na planirana sredstva (umanjeno za sredstva rezervi koja nisu realizovana, kao i sredstva koja su realizovana preko drugih budžetskih korisnika zaduženih za sprovođenje odluka) 17.354.093,00 KM manje za 916.072,00 KM.

Međutim, uvidom u finansijske izvještaje i knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatovano je da su u odnosu na sredstva odobrena budžetom u njegovom Posebnom dijelu ostvareni izdaci u iznosu većem za 866.310,00 KM. Navedeno prekoračenje se odnosi na više ostvarene izdatke po osnovu: Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica (odluka donesena u 2003.godini a sredstva realizovana u 2004.godini) u iznosu od 800.000,00 KM; Izdatke za komunalne usluge (telefonske usluge za 12 mjesec 2004.godine) 10.643,54 KM i Izdatke za iznajmljivanje imovine i opreme (zakup poslovnog prostora dio 11. i 12 mjesec 2004. godine) 55.666,48 KM. Konstatovana prekoračenja po osnovu Učešća Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica iskazana su na ostalim kratkoročnim razgraničenjima, a izdaci za zakup poslovnog prostora evidentirani su u knjigovodstvu u fiskalnoj 2005. godini i ova prekoračenja će teretiti odobreni budžet za 2005. godinu. Međutim navedeni izdaci za telefonske usluge, zbog nedostatka odobrenih sredstava na propisanoj poziciji, evidentirani su u 2004. godini na poziciju ugovorenih usluga.

Da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdaci za bruto plaće odobrene su rebalansom budžeta u iznosu od 2.104.394,00 KM (budžetom 2.223.170,00 KM) a isplaćene 1.511.500,27 KM. Sredstava za navedene naknade odobrena su na bazi plana od 99 uposlenih, mada je u toku 2004. godine, evidentirano na bazi časova rada 73 uposlena ili 73,74 % od planiranog broja uposlenih. Više planirana sredstva za navedene naknade su na osnovu odluka o preraspodijeli u iznosu od 129.800,00 KM iskorištena za isplatu naknada zaposlenih, tako da su iz navedenih sredstava isplaćene i naknade koje nisu bile naznačene u prijedlogu plana Vlade (naknade za rezultate rada, dio jubilarnih nagrada).

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, koja se odnosi na obračun i isplatu plaća uposlenih, konstatovano je, i ovom revizijom kao i prethodnim, nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata, koja se odnosi na slijedeće:

- iako se od strane dijela ministarstava ne dostavljaju evidencije sati o prisustvu na poslu ministara, i ne vodi evidencije o prisustvu poslu savjetnika premijera od strane Vlade, obračuna plaća i naknada za iste se vrši i to na bazi punog fonda sati,
- naknade za prekovremeni rad isplaćene su u neto iznosu od 25.819,08 KM, i to u najvećem dijelu za poslove pripreme sjednica Vlade, računovodstveno-finansijskim poslovima i radnom mjestu vozača. Prekovremeni rad predviđen je Okvirnim godišnjim planom za rad duži od punog radnog vremena-prekovremeni rad u Stručnoj službi Vlade FBiH za 2004. godinu, a isplata je vršena na osnovu izvještaja o ostvarenim satima koje je pratilo rješenje o naređenju dužeg rada od punog radnog vremena donošeno po isteku obračunskog perioda. U navedenom slučaju nije postupljeno u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH, kojim je regulisano da rukovodilac tijela uprave odnosno službe može službeniku narediti da radi duže od punog radnog vremena (prekovremeni rad) o čemu za svaki slučaj donosi rješenja,
- za raspoređivanje službenika na druge poslove u okviru Stručne službe, zbog nepopunjenosti radnog mjesta, nisu donoseni pismeni akti o rasporedu i ovlaštenju za obavljanje tih poslova, već se prema izjavi odgovorne osobe ti poslovi obavljaju na osnovu usmenog naloga.

Da se prilikom raspoređivanja radnika po ukazanoj potrebi za angažovanjem na druge poslove i zadatke, uvođenja prekovremenog rada kao i obračuna plaća i naknada (na osnovu efektivno provedenih radnih sati na poslu) dosljedno primjenjuju odredbe odgovarajuće važeće zakonske regulative.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 998.591,00 KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena budžetom manje za 16,13 %. Međutim, u odnosu na odobrena sredstva u Posebnom dijelu budžeta, konstatovano je prekoračenje u iznosu od 66.310,02 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na **izdatke za putne troškove, telefonske usluge i reprezentaciju**, konstatovano je da se nisu provodile utvrđene procedure u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, kao i donesene pisane procedure o načinu korištenja reprezentacije. Prilikom pravdanja naloga za službeno putovanje u najvećem broju slučajeva ne sačinjava se izvještaj sa službenog putovanja, odnosno iz prezentiranih putnih naloga ne može se utvrditi razlog i opravdanost putovanja.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 100.851,20 KM, a ostvareni 111.494,74 KM s tim da se razlika od 10.643,54 KM evidentirala na poziciji ugovornih usluga, što nije u skladu sa važećim zakonskim propisima. Ovdje također treba istaknuti nedosljednu primjenu Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH, u dijelu visine odobrenih troškova za pojedine djelatnike.

Izdaci za reprezentaciju ostvareni su u iznosu od 130.097,43 KM, od čega se na korištenje usluga Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH odnosi 83.336,55 KM. Na navedenoj poziciji pored troškova reprezentacije iskazani su i troškovi koji po svojoj namjeni spadaju u dodatne naknade zaposlenih na koje se u skladu sa zakonskim propisima obračunava i plaća porez (nabavka prehrambenih artikala za božićne i novogodišnje praznike za 43 uposlenika po 100,00 KM). Također, smo konstatovali da se u prilogu dijela faktura za izvršene ugostiteljske usluge ne nalaze specifikacija vrste usluge koja je izvršena, kao i da se u svim slučajevima ne može potvrditi opravdanost nastanka izdatka po ovom osnovu.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se vrši suštinska finansijska kontrola koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i izdaci po osnovu ugovora o djelu isplaćeni su u neto iznosu 70.031,27 KM (bruto iznos 101.182,79 KM). Navedeni izdaci u najvećem dijelu su isplaćeni po osnovu naknada za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima Vlade FBiH i Stručne službe. Također, iskazani su i izdaci po osnovu izvršenih usluga prevođenja i rada na izradi i realizaciji polugodišnjeg programa rada i djelovanja vezano za omladinski sektor.

Početkom druge polovine godine, isplata naknade za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima vršena je po Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, donešene od strane Vlade FBiH, dana 24.06.2004.godine. Za učešće u radu komisija i radnih tijela članovima je isplaćivana naknada, prema navedenoj odluci, u visini prosječne mjesečne plaće po zaposlenom u FBiH (najmanji iznos) a najviše do dvostrukog iznosa. Visinu naknade za svakog člana komisije utvrđivao je rukovodilac na prijedlog predsjednika komisija. Uvidom u isplate, članovima komisija, veće od najnižeg iznosa nismo mogli potvrditi opravdanost istog, iz razloga što nije prezentiran način primjene kriterija utvrđenih u navedenoj odluci na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade. **Izvještaj o isplaćenim naknadama za članove komisija do kraja fiskalne godine nije dostavljen Federalnom ministarstvu finansija/financija.**

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispita Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu: definisanja komisija koje samostalno obrazuju rukovoditelji federalnih organa državne službe, a na koje se ova odluka odnosi; potrebi ograničavana najnižeg iznosa naknade članovima za rad u komisijama kao i konkretnije razrade kriterija po vrsti komisije, odnosno vrsti posla koji ista obavlja.

d) Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica

U finansijskim izvještajima navedeni izdaci iskazani su u iznosu od 8.530.363,00 KM, što odgovara iznosu sredstava planiranih budžetom. Međutim, uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je u predmetnoj godini izvršena realizacija sredstava, po navedenom osnovu, a na osnovu odluke koja je donesena a nije realizovane u 2003.godini, u iznosu od 800.00,00 KM, kao i da ista nisu u skladu sa

zakonskim propisima evidentirana na propisanoj poziciji (evidentiran na kratkoročnim razgraničenjima). Navedeni izdatak predstavlja više utrošena sredstva u odnosu na budžetska sredstva odobrena za ove namjene u 2004.godini, a isti će teretiti sredstva odobrena budžetom za 2005. godinu.

Na osnovu saznanja iz prethodnih revizija, kao i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da odobrena sredstva, u iznosu od 8.530.363,00 KM, predstavljaju samo dio preuzetih obaveza Vlade po navedenom osnovu tj da ukupno preuzete obaveze nisu planirane Budžetom za 2004. godinu. Za planirani iznos sredstava nije prezentirana dokumentacija iz koje se može zaključiti na koje projekte se odnose odobrena sredstva, a prema izjavi odgovorne osobe i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da visinu sredstava u Budžetu za navedene naknade, kao i poziciju na kojoj će se ista planirati, Vladi, predlaže Federalno ministarstvo finansija/financija. Također treba naglasiti da se realizacija sredstva vrši na osnovu odluka koje donosi Vlada, na prijedlog Federalnog ministarstva finansija/financija. Naprijed navedeno kao i neadekvatno praćenje utroška sredstava imalo je za posljedicu prekoračenje budžetom odobrenih sredstava, kao i da su se realizovana sredstva pogrešno evidentirala odnosno da se nisu uopšte evidentirala (kako u 2004.godini tako i u prethodnim godinama) na propisanim pozicijama, od strane Stručne službe. Na navedeno ukazujemo, i iz razloga što je uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano da se od strane Stručne službe, prilikom evidentiranja realizovanih ulaganja, prethodno nije utvrđivala namjena, prava i obaveze koje proističu iz navedenih projekata, kao što ne možemo potvrditi da su sva izvršena ulaganja evidentirana na odgovarajućim pozicijama u skladu sa zakonskim propisima.

Planiranje sredstava u Budžetu FBiH za učešće Vlade u sufinansiranje projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, vrši se na poziciji « Pozajmljivanje i učešće u dionicama » (analitički « Učešće u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima »), što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, uzimajući u obzir svrhu, namjenu kao i prava i obaveze koje proizilaze iz karaktera ovih ulaganja.

Također, konstatovano je da nije u cijelosti postupljeno po preporukama datim prethodnim revizijama. Komisija za popis, na dan 31.12.2004.godine, utvrdila je da su ulaganja po navedenom osnovu iznosila 16.288.284,47 KM (u 2002.godini 3.188.534,01 KM; u 2003.godini 4.562.471,48 KM; u 2004.godini 8.530.363,00 KM) kao i da su samo ulaganja izvršena u 2002. godini evidentirana na poziciji «Dugoročni plasmani » (analitički « Učešće u zajedničkim ulaganjima »). Komisija je samo konstatovala stanje ulaganja i predložila da se pokrenu procedure za utvrđivanje namjene, prava i obaveza koje proističu iz projekata, a na osnovu čega će se izvršiti adekvatno evidentiranje uloženi sredstava.

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem finansiranju učestvuje Vlada, u Budžetu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih.

Da se u Budžetu FBiH sredstva za učešće Vlade u sufinansiranju projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija planiraju na odgovarajućim pozicijama, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, shodno sa njihovom namjenom i pravima i obavezama koji proističu iz zaključenih sporazuma odnosno ugovora. Također, evidentiranje istih u knjigovodstvenim evidencijama vršiti u skladu sa naprijed navedenim.

Da se, u skladu sa prijedlogom Centralne komisije, izvrši uvid u ulaganja Vlade u projekte koji su se finansirali iz sredstava međunarodnih kredita i donacija, utvrdi njihova namjena, prava i obaveze koji proističu iz istih, te u skladu sa tim izvrše adekvatna evidentiranja.

e) Korištenje sredstava tekuće rezerve

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu sredstva za tekuću rezervu odobrena su u iznosu od 6.301.180,00 KM (tekuća rezerva Vlade 5.501.180,00 KM; rezerva premijera 400.000,00 KM, rezerva dopremijera 200.000,00; rezerva ministra finansija 200.000,00 KM), s tim da se u tekuću rezervu može izdvojiti 0,5307 % ukupnih izdataka Budžeta. Skrećemo pažnju da je Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH propisana tekuća rezerva za Predsjednika Vlade-Premijera i ministra finansija do određenog iznosa, a preostali dio utvrđen godišnjim budžetom odobrava Vlada. Međutim Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004.godini pored naprijed navedenog, što nije usaglašeno sa osnovnim zakonom, propisana je i tekuća rezerva za zamjenike premijera. U revidiranoj predmetnoj godini odobrena je rezerva za dopremijera u iznosu od 200.000,00 KM, i isti ju je počeo koristiti prije donošenja

Zakona o izvršenju Budžeta FBiH u 2004.godini, tj. u vrijeme primjene Odluke o privremenom finansiranju FBiH za period januar-mart 2004.godine.

Prema prezentiranoj evidenciji o korištenju tekuće rezerve u revidiranom periodu, na osnovu odluka Vlade, ukupno je odobreno sredstava u iznosu od 4.786.010,80 KM, a realizovano 4.066.803,28 KM, kao i da je odobreni iznos tekuće rezerve od strane Premijera od 399.313,00 KM i dopremijera od 200.000,00 KM u potpunosti realizovan. Kao i prethodnom revizijom, i sada je konstatovano da se donešene odluke po osnovu tekuće rezerve od strane Vlade u potpunosti ne realizuju, odnosno da se ne prati kontinuirano njihovo izvršenje kao i realizacija. Ovdje navodimo da je od strane Vlade donesena Odluka o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za 2004.godinu, dana 24.06.2004.godine, u iznosu od 1.500.000,00 KM, Vladi FBiH, za finansijsku pomoć za pripremne radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru, sa naznakom da se sredstva realizuju u tri jednake rate i da se krajnji korisnik obavezuje podnijeti detaljan izvještaj o utrošku sredstava Vladi FBiH. U revidiranoj godini realizovano je 1.000.000,00 KM (dok je dio u iznosu od 270.000,00 KM realizovan u 2005.godini), a izvještaj o utrošku sredstva nije prezentiran. Takođe, iz sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH dva puta su odobravana sredstva Vladi odnosno zamjeniku premijera u iznosu 45.000,00 KM i 13.360,80 KM, za nabavku novog putničkog automobila (po sistemu staro za novo), s tim da je prva odluka odmah stupila na snagu, bez objave u «Službenim novinama FBiH», što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o Vladi FBiH.

U skladu sa zakonskim propisima raspodjela sredstava rezerve vrši se na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava i to budžetskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe. Međutim, revizijom je konstatovano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće rezerve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima, koji se pojave u toku budžetske godine.

O raspolaganju sredstvima tekuće rezerve, u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2004. godinu, premijer, zamjenici premijera i federalni ministar finansija obavezni su kvartalno izvještavati Vladu, a Vlada Parlament FBiH. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo mogli potvrditi da je izvještavanje vršeno na način i u rokovima propisano naprijed navedenim zakonom. Prezentirani su samo izvještaji, koji su dostavljeni Vladi FBiH, o raspolaganju sredstvima tekuće rezerve premijera, zamjenika premijera i federalnog ministara finansija za prvih šest mjeseci revidirane godine.

Da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004.g i Budžetu FBiH.

Da se preispita raspolaganje sredstvima tekuće rezerve, od strane ovlaštenih lica propisanih Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004. godine, odnosno da se izvrši usaglašavanje zakonskih odredbi navedenog i osnovnog zakona (Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH).

f) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima ne predstavljaju značajnu stavku u budžetu Vlade, međutim uvidom u način realizacije odobrenih sredstava za izdatke za usluge i materijal, konstatovano je da se nije u svim slučajevima postupalo na način i po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Ovdje navodimo da su ugovori za isporuku materijala, u najvećem dijelu zaključeni sa dobavljačima, čiji je izbor po provedenom tenderu za fiskalnu 2003.g izvršila Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i o istom obavijestila Vladu.

U toku revidirane godine izvršena je nabavka novog automobila Passat u iznosu od 81.660,80 KM. Vlada je Odlukom odobrila nabavku novog putničkog automobila Passat po principu staro za novo s tim da se razlika sredstava u iznosu od 45.000,00 KM potrebnih za nabavku novog vozila obezbijedi iz tekuće rezerve Vlade (staro vozilo procijenjeno je na 23.300,00 KM). Komisija za nabavku robe i usluga izvršila je izbor najpovoljnijeg ponuđača, putem prikupljanja tri ponude, i sa istim je zaključen ugovor od strane menadžmenta u iznosu od 71.934,00 KM (ocarinjeno ali bez obračna poreza na promet). Međutim, imajući u vidu da je ugovorena cijena vozila veća od odobrenog iznosa, za realizaciju istog dodatno su odobrena sredstva iz tekuće rezerve Vlade u iznos od 13.360,80KM.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini.

Potrebno je da se nabavka stalnih sredstava planira i da se realizacija vrši na osnovu usvojenog plana i iz sredstava odobrenih Budžetom.

g) Ostali nalazi

Kao i prethodnom revizijom, tako i ovom, konstatovano je da nije postupljeno po datoj preporuci (nije prezentirana relevantna dokumentacija), koja se odnose na utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod Bor banke. Navedeno se odnosi na plasman sredstava, u 2002. godini, po Zaključku o načinu plasmana sredstava Vlade FBiH kod Bor banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita). Plasman sredstava izvršen je iz komisionih sredstava koja su doznačena na račun BOR banke po Ugovoru o komisionom odnosu i Aneksom Ugovora o komisionom odnosu, u iznosu od 2,935.587,78 KM. Preporuka je data zbog nemogućnosti potvrđivanja osnovanosti navedenih plasmana. Također napominjemo da nije prezentirana dokumentacija da je navedeni iznos komisionih sredstva kod Bor banke evidentiran i u Glavnoj knjizi.

Da se preduzmu adekvatne mjere na osnovu kojih će se utvrditi osnovanost i način korištenja komisionih sredstava kod BOR banke, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita), kao i izvršiti uvid i u do sada realizovano po navedenim zaključcima, odnosno zaključenim ugovorima. Također, potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju, vezano za data sredstva u komisijon kod Bor banke, i u skladu sa konstatovanim izvršiti njihovo evidentiranje.

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Vlade za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana Vlade, vodeći računa i o okruženju, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta kontinuirano ponavlja, iako je tokom prethodnih revizije ukazivano na to i davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ističemo, uočene propuste vezane za izvršenje finansijskog plana, od strane Stručne službe, u skladu sa zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na realizaciju po osnovu odluka Vlade (učešća Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica, raspolaganje sredstvima rezervi). Ovdje treba također ukazati i na konstatovane propuste, koji se javljaju prilikom realizacije odluka Vlade vezanih za isplata plaća i naknada članovima Vlade i njihovim savjetnicima, kao i samo donošenje istih.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola (najveći dio istih donesen na kraju godine), smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure, kao i da se donesu nove procedure i uspostavi funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Naglašavamo potrebu donošenja pisanih procedura, za izvršenje i praćenje izvršenja finansijskog plana, u dijelu koji se odnosi na realizaciju sredstava na osnovu odluka Vlade, iz razloga što isto ima značajan uticaja na zakonitost i efikasnost korištenja istih.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

Vlada FBiH se očitovala dopisom broj 03-14-212/05 od 23.05.2005. godine o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godinu. Na određen broj nalaza data su obrazloženja, kao i obavještenje da su već poduzete aktivnosti po određenim preporukama.

**Viši revizor
Munib Ovčina, dipl. ecc**